

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
12 Пж 5575/17
27.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Влаисављевић, председника већа, судије Зорице Туцаков и судије Маје Живковић, чланова већа, у правној ствари тужиоца „СОКОЈ – Организација музичких аутора Србије“, Београд, ул. Мишарска бр. 12-14, кога заступа Милутин Трнинић, адвокат из Београда, ул. Краља Милутина бр. 37, против туженог „Serbia broadband – Srpske kablovske mreže“ д.о.о. Нови Београд, ул. Булевар Зорана Ђинђића бр. 8а, кога заступа ортачко друштво „Дражић, Беатовић и Стојић“, Београд, ул. Краља Милана бр. 29, ради дуга, вредност предмета спора 3.047.450.278,95 динара, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду 36 П 4004/2015 од 06.07.2017. године, у седници већа одржаној дана 27.02.2019. године, донео је:

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ жалба тужиоца као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Привредног суда у Београду 36 П 4004/2015 од 06.07.2017. године, исправљена решењем истог суда П 4004/2015 од 31.08.2017. године у ставовима II, III и IV изреке пресуде.

II ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом у ставу I изреке делимично је усвојен тужбени захтев и тужени је обавезан да плати тужиоцу 11.929.727,22 динара са законском затезном каматом од 26.06.2015. године до исплате. Ставом II изреке делимично је одбијен тужбени захтев у делу којим је тражено да се тужени обавезе на исплату износа од 3.035.520.551,73 динара са законском затезном каматом од 26.06.2015. године до исплате. Ставом III изреке тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка у износу од 1.312.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом IV изреке одбијен је предлог тужиоца да се одреди мера обезбеђења доказа прегледом докумената, базом података и др. Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге „РАТЕЛ“.

Благовременом жалбом тужилац побија наведену пресуду у делу у коме није успео у спору из свих законом предвиђених разлога. Посебно указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, наводећи да је првостепени суд током целог поступка одбијао да чињенично стање правилно утврди. Наводи да је тужбу поднео када је од „РАТЕЛ“ добио податак да тужени манипулише бројем својих претплатника

и тужиоцу као и другим лицима доставља нетачне податке, да је у току поступка извршено вештачење на основу података које је вештак добио од туженог, а не на основу валидне и верификоване документације коју је тужени доставио „РАТЕЛ-у“, а која је остала током поступка недоступна. Истиче да је првостепени суд одбио да донесе решење којим би „РАТЕЛ-у“ наложио достављање релевантних података о броју претплатника туженог, а да је образложење првостепене пресуде нејасно и противречно посебно у делу којим суд закључује да тужилац није учинио вероватним да је неко његово право повређено. Према наводима жалбе доказ о постојању повреде права управо је садржан у чињеници да тужени према тужиоцу има вишемилионски дуг на име ауторске накнаде. Додаје да је првостепени суд погрешно применио материјално право и то члан 211. став 1. Закона о ауторском и сродним правима када је одбио да одреди меру обезбеђења доказа. Предлаже да Привредни апелациони суд побијану пресуду преиначи и тужбени захтев усвоји у целини или да исту укине и врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Одговором на жалбу тужени оспорава жалбене наводе тужиоца, наводећи да критеријуми на основу којих „РАТЕЛ“ броји претплатнике не могу бити примењени на однос између парничних странака који је регулисан уговором. Према наведеном уговору обрачун ауторске накнаде се врши према броју прикључака и канала, а не према броју претплатника, па да сматра да су неосновани сви наводи жалбе тужиоца. Предлаже да Привредни апелациони суд одбије жалбу и потврди првостепену пресуду. Трошкове другостепеног поступка је тражио.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да жалба тужиоца није основана.

У поступку доношења првостепене пресуде није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нема ни повреде из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер је побијана пресуда јасна и садржи разлоге о битним чињеницама који су у складу са стањем у спису предмета.

Предмет тужбеног захтева је ауторска накнада за реемитовање музичких дела са репертоара тужиоца од стране туженог као корисника коме је уступљено право кабловског реемитовања музичких дела за период од 01.01.2012. године до 31.12.2014. године у укупном износу од 3.047.450.278,95 динара.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку тужилац је организација која се бави колективним остваривањем ауторских права на територији Републике Србије. Парничне странке су 20.07.2010. године закључиле уговор којим је тужилац дао туженом дозволу и неискључиво право кабловског реемитовања музичких дела из репертоара тужиоца, а тужени је преузео обавезу да ауторску накнаду плаћа најкасније до петог у месецу за претходни месец, као и да у истом року доставља и попис канала са пуним називом и називом њихове земље порекла. Даље је утврђено да је међу странкама уговорена накнада од 0,38 динара без ПДВ по прикључку, по каналу, месечно, што на годишњем нивоу износи 4,57 динара без ПДВ по прикључку, по каналу у 2010. години. Такође је уговорено да ће се накнада за наредне године утврђивати усклађивањем уговорене накнаде са порастом цена на мало, а на основу званичних података Републичког завода за статистику.

Тужилац се обратио 04.08.2014. године „РАТЕЛ-у“ ради прибављања података о броју претплатника и канала туженог, а „РАТЕЛ“ је одговарајући на ово обраћање, обавестио тужиоца да тужени спада у групу оператера чији број претплатника у односу на податке достављене тужиоцу није усклађен за преко 100%. Провером података на интернет сајту „РАТЕЛ“, односно јавно објављених података, тужилац је утврдио да се подаци које му је тужени доставио разликују од података објављених на сајту

„РАТЕЛ“. У периоду од 01.01.2012. године до 31.12.2014. године тужилац је туженом испоставио фактуре на име ауторске накнаде у износу од 336.825.489,53 динара. Тужени је све испостављене фактуре платио. У првостепеном поступку изведен је доказ вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке, па из налаза и мишљења вештака првостепени суд утврђује да је тужилац у 2012. години мање фактурисао износ од 25.500.570,59 динара, у 2013. години је више фактурисао износ од 4.101.220,44 динара и у 2014. години је мање фактурисао износ од 1.177.915,30 динара. Утврђено је да укупна ненаплаћена разлика у корист тужиоца износи 22.577.265,45 динара, а да ауторска накнада за првих шест месеци у 2012. години износи 10.647.538,22 динара. Првостепени суд оцењује да је приговор застарелости тужиочевог потраживања основан у погледу потраживања за првих шест месеци 2012. године, па утврђује да тужичево потраживање од јула месеца 2012. године до 31.12.2014. године износи 11.229.727,22 динара. У овом делу, са законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате, првостепени суд усваја тужбени захтев, док у преосталом делу тужбени захтев одбија. Првостепени суд одбија и предлог за одређивање мере обезбеђења доказа, образлажући да тужилац није учинио вероватним да је неко његово право повређено или угрожено, а да докази које жели да прибави неће бити уништени и неће бити онемогућено њихово касније прибављање.

На утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је тужбени захтев одбио за износ од 3.035.520.551,73 динара са законском затезном каматом од 26.06.2015. године до исплате. Међу парничним странкама закључен је уговор дана 20.07.2010. године на основу кога је тужилац туженом дао дозволу и неискључиво уступио право кабловског реемитовања музичких дела која спадају у репертоар тужиоца. Тужени се истим уговором обавезао да ће тужиоцу доставити податке о броју прикључака са стањем на дан први у месецу за који се накнада плаћа најкасније до петог у месецу за претходни месец, те да ће доставити попис канала са пуним називом канала и назнаком земље порекла са стањем на дан први у месецу за који се накнада плаћа, а најкасније до петог у месецу за претходни месец. Парничне странке су уговориле и износ ауторске накнаде 0,38 динара без ПДВ по прикључку, по каналу, месечно, односно 4,57 динара без ПДВ по прикључку, по каналу, годишње у 2010. години. Накнада за наредне године утврђује се усклађивањем уговорене накнаде са растом цена на мало на основу званичних података Републичког завода за статистику. Чланом 7. уговора предвиђено је да ће тужени имати право на попуст од 5% уколико у року пријави релевантне податке за обрачун и накнаду исплати у целини по рачуну тужиоца. Чланом 8. предвиђени су и други случајеви остваривања права на попуст у зависности од броја пријављених прикључака. Тужени се обавезао да накнаду плаћа у року од 5 дана од дана пријема рачуна, а чланом 10. предвиђено је и да је тужени дужан да до петог у месецу за претходни месец обавести тужиоца о свим променама које могу утицати на обрачун ауторске накнаде, те да подаци достављени после наведеног рока неће утицати на обрачун накнаде. Чланом 12. уговора предвиђено је да је тужени дужан да омогући тужиоцу најширу контролу документације која се односи на контролу прикључака као и назив и број емитованих канала, путем представника које тужилац одреди. Уговор је закључен на неодређено време са применом од 01.02.2010. године и свака уговорна страна може уговор отказати у писаној форми с тим да дејство отказа почиње првог у наредном месецу. Ово је начин на који су уговорне стране уредиле своје међусобне односе поводом уступања права на реемитовање музичких дела из репертоара тужиоца и плаћања накнаде за уступљено право. Парничне странке су дужне да се придржавају одредаба уговора у испуњавању својих права и обавеза у складу са чланом 12. Закона о облигационим односима, који прописује да су уговорне стране дужне да се у

заснивању облигационих односа и остваривању права и обавеза из тих односа придржавају начела савесности и поштења. У смислу члана 148. Закона о облигационим односима, уговор ствара права и обавезе за уговорне странке, а у смислу члана 17. Закона о облигационим односима, стране у облигационом односу дужне су да изврше своје обавезе и одговорне су за њихово испуњење.

У конкретном случају, у спорном периоду тужени је вршио кабловско реемитовање музичких дела са репертоара тужиоца и тужиоцу достављао релевантне податке на основу којих је тужилац извршио обрачун ауторске накнаде. Наведено потврђује и чињеница да је испостављеним рачунима тужилац признао туженом уговором предвиђени попуст из члана 7. на који тужени има право уколико у року пријави релевантне податке за обрачун и накнаду исплати у целини на рачун тужиоца. Није спорно међу парничним странкама да је фактурисана накнада плаћена од стране туженог. Произлази да су на тај начин парничне странке у целини испуниле своје уговорне обавезе у спорном периоду, а тужилац нема право да накнадно врши поновни обрачун ауторске накнаде и захтева исплату новог износа у односу на онај који је фактурисао на основу закљученог уговора. Овакав закључак произлази и из садржине члана 10. уговора који предвиђа да је тужени дужан да до петог у месецу обавести тужиоца о свим променама релевантним за обрачун накнаде, те да подаци достављени после наведеног рока неће утицати на обрачун накнаде. Из садржине овог члана уговора произлази да се након достављања података од стране туженог и након извршеног обрачуна ауторске накнаде, фактурисања и плаћања од стране туженог, не може вршити измена обрачунате накнаде, било да се евентуално касније утврди би та накнада била у вишем или у нижем износу. Уговорна одредба да подаци достављени после рока наведеног у овом члану уговора неће утицати на обрачун накнаде, мора се применити и у ситуацији када би евентуално на основу накнадно достављених података ауторска накнада била у нижем износу од фактурисане, али се ова одредба мора применити и уколико би се евентуално на основу касније прибављених података утврдило да би ауторска накнада требало бити обрачуната у вишем износу. Парничне странке су се споразумеле да накнадно прибављени или достављени подаци неће утицати на обрачун ауторске накнаде, па применом наведене одредбе тужилац након обрачуна и фактурисања ауторске накнаде не може вршити њене измене у погледу износа накнаде. Зато без основа потражује износ обухваћен тужбеним захтевом.

Нема доказа да се тужилац евентуално користио својим правом из члана 12. уговора и вршио контролу документације која се односи на број прикључака и назив и број емитованих канала. Уколико је постојала сумња у податке достављене од стране туженог, тужилац је имао овлашћење да изврши контролу документације и на тај начин утврди релевантне податке. Међутим у конкретној ситуацији не само да се тужилац није овим овлашћењем користио, већ из чињенице да је туженом одобравао попуст приликом испостављања рачуна, произлази да је тужилац прихватио као релевантне податке које је у уговореном року добио од туженог. Зато евентуално накнадно прибављање било каквих података у односу на спорни период не може утицати на обрачун накнаде. Из наведеног разлога нису основани жалбени наводи којима тужилац указује на одређене примедбе које има у погледу документације на основу које је извршено економско-финансијско вештачење, као ни жалбени наводи којима се указује да суд током поступка одбио доказни предлог да се наложи „РАТЕЛ“ достављање података.

Без утицаја су жалбени наводи о томе да су странке током трајања поступка водиле преговоре о решењу овог спора, те да је тужени био спреман да тужиоцу исплати одређени износ ауторске накнаде, јер странке своје односе могу уредити у складу са својом слободном вољом, па и уговорне одредбе могу изменити сагласношћу

воља, а у ситуацији када те уговорне одредбе нису измењене морају бити примењене онако како гласе и како је међу странкама уговорено.

Правилна је одлука првостепеног суда којом је одбио предлог за одређивање мере обезбеђења прибављања података и документације од „РАТЕЛ“, имајући у виду да прибављање ових података није од утицаја на чињеницу да након сачињеног обрачуна тужилац нема право да потражује било који износ од туженог. Зато евентуално прибављени подаци не утичу на основаност тужбеног захтева.

Правилна је одлука о трошковима поступка донета на основу чланова 153. и 154. Закона о парничном поступку, па је првостепени суд правилном применом наведених одредаба и одредаба Адвокатске и Таксене тарифе тужиоца обавезао да туженом накнади трошкове поступка у износу од 1.312.500,00 динара.

Следом наведеног на основу члана 390. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу I изреке пресуде.

Одлука као у ставу II изреке пресуде донета је на основу члана 165. Закона о парничном поступку, па је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен имајући у виду да су захтевом обухваћени трошкови на име састава одговора на жалбу, који нису били нужни за вођење поступка.

ТВ/ОПГ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Татјана Влаисављевић с.р.

Тачност отправка оверава